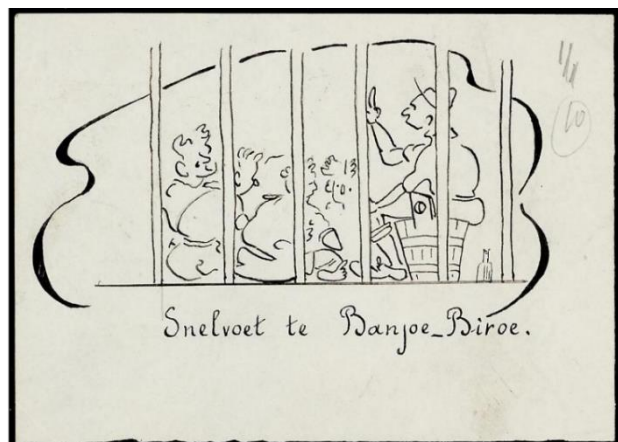

Jaap Hendriks is geboren rond 1922, Hij was scout bij groep Oranje Blauw uit Soerabaja en voortrekker bij de Ruyterstam. Zijn scoutingnaam was Snelvoet. Hij zat in Soerabaja op de HBS, samen met Flip Marks, Paul Oliemans, Bob van de Bie, Bob van Berkum en Frank Poldermans.

In maart 1942 valt Japan Nederlands Indië aan en in augustus 1942 worden de jongens uit Soerabaja geïnterneerd in de oude kolonisatie Kelisir. Het was een speelgebied voor scouts. 13 maanden lang hebben de jongens hutten gebouwd, hout gekapt en gekookt. Ook werden allerlei dieren gefokt. Er werd in het kamp niet op georganiseerde manier aan Scouting gedaan maar het leven praktische leven bestond uit allerlei Scoutingactiviteiten. Jongens die elkaar van Scouting kenden zochten elkaar op. Jaap was hier ook geïnterneerd. Hij was een jonge atletische figuur van een jaar of twintig, vol moed, activiteit en ondernemingsgeest. Hij had de kampeertechnieken volledig onder de knie, geen wonder, hij was voortrekker uit de Ruyterstam, Oranje Blauw Soerabaja. Broeder Libanius, alias de Uil zat ook in dit kamp.

Na dit kamp gingen de jongens in augustus 1943 naar Kamp Banjoebiroe, de oude gevangenis. Ook Broeder Libanius en Dr Eerkens gingen mee. In dit kamp was een jongensloods, waar knapen van 14 jaar en ouder waren ondergebracht. Er werd contact gezocht en een verkennersgroep opgericht, die zich leerde schrap zeten tegen de degenererende omgeving. Scouting werd hier weer officieel gestart. 7 landscouts en 7 zeeverkenneren begonnen in december 1943 onder leiding van hopman Harry, de Scouting-naam van Broeder Libanius. Dr. Eerkens trad op als adviseur. De stam kreeg dezelfde naam als de stam van groep Oranje Blauw en bestond uit allemaal Soerabajanen en Malangers. De vrijheid om het kamp was beperkt tot nul. Er was weinig eten en men zat achter tralies.

Begin 1944 ging de groep van Banjoebiroe naar het Kamp 15^e Bataljon in Bandung. Dit was een verzamelpunt van veel jongens uit Java. Hopman Schaap, de districtscommissaris uit Soerabaja begon hier samen met schipper Spleet en Hopman Harry met Scouting-activiteiten. Broeder Harry toonde zich een ware scout. Snelvoet werd zijn vaandrig. De activiteiten kwamen regelmatig stil te liggen omdat de scouts door de zware arbeid en het slechte eten niet in staat waren wat te doen.

De stam breidde zich ook snel uit, mede door de inzet van Snelvoet. In januari 1944 wordt de Paul Kruger Stam opgericht met Hopman Harry als Oubaas en dr Eerkens als adviseur; Jaap was hier lid van. In Achter Kawat en Gedek wordt beschreven dat Fons op 5 augustus 1944 als voortrekker werd geïnstalleerd. Dit moest in het geheim. Voortrekker Jaap Hendriks en Voortrekker Henk Noltens waren hierbij getuigen. Tegelijk werd een bekende verjaardag gevierd (de verjaardag

van prinses Irene). Na afloop van de installatie waren de overige voortrekkers 'ergens' verzameld om Fons geluk te wensen. Ook hopman Berkhoff, Schipper Spleet en oud DC Boelens kwamen langs. In november 1944 gaven Jaap Hendriks en Jaap van Dam bij een stambijeenkomst een voordracht.

Op de vooravond van St. Joris, zaterdagavond 22 april 1945, is de troep op heterdaad betrapt op samenscholing, op organisatie. De Uil en Snelvoet waren samen paraat om de Japanse draak te trotseren en de stokslagen te gaan incasseren die onvermijdelijk volgden. Heel de troep was getuige van dit optreden.

15 augustus 1945 kwam de capitulatie van Japan, overal verwarring. De mensen waren ondervoed, de huisgezinnen reeds lang uit elkaar geslagen, velen overleden. Bij de bevrijding van het kamp werd de vlaggenparade afgenomen. Op 31 augustus hesen Flip Marks als loods en Jaap Hendriks als voortrekker de vlag.

Snelvoet bleef in Indië en ging het leger in. *"Mijn kleinbaas Snelvoet ging in opleiding, werd sergeant bij de mortieren en 12 maart 1946 werd hij bevorderd tot adjudant, terwijl hij nu op de nominatie staat voor luitenant. Ik zou hem niet kunnen nadoen wat hij gepresteerd heeft voor de goede zaak tegen de extremisten en de Zwarte Baneteng benden."*

A propos beste hopman, deze Snelvoet moet u kennen. Hij is uit Soerabaia, heet Jaap Hendriks en was bij Oranje Blauw. Mogelijk te lang geleden, in ieder geval hij kent u goed. 'k Kan er nog veel meer over vertellen. Hij was in Uw tijd HBS-jongens met Flip Marks, Paul Oliemans, Bob van de Bie, Bob van Berkum, Frank Poldermans enz. Enfin, we hebben 't er nog wel eens over.

Hopman, succes en vriendelijke p.v. groeten,

In het verslag dat Broeder Harry na de oorlog naar Hopman van der Veer stuurt om opgenomen te worden in het boekje Achter Kawat en Gedek, schrijft hij uitgebreid over Jaap Hendriks, alias Snelvoet.

Meer informatie

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Banjoebiroe 10 \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Bandoeng \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Tijhapit \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[KESILIR \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Vaandrig Snelvoet' - Het Geheugen \(delpher.nl\)](#)

[Snelvoet te Banjoe-Biroe' - Het Geheugen \(delpher.nl\)](#)

[3043 Bie, B. van der burgermannenkampen: Java: Kesilir; Bandoeng: 1... \(NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\) - NIOD \(archieven.nl\)](#)

[3046 Libanius, br. burgermannenkampen: Kesilir; Banjoebiroe: gevang... \(NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\) - NIOD \(archieven.nl\)](#)